

MUNKÁSSZÓ

DEMOKRATIKUS HETILAP

III. évfolyam.

13. szám.

Salgótarján, 1947. március 30

Egyes szám ára: 60 fillér.

Kilátványos ár: Egy hónapra 2 Ft. 40 l.

Hagyadéka 7 forint.

Megjelenik minden VASÁRNAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca 45. szám

A szellemi szabadság védelmében

A ház nem ég, de a tűz-vész lármája hangzik szerte az országban. Pedig csak arról van szó, hogy mint a „Szabad Nép” írja: „A magyar demokrácia végre ur akar lenni a maga portáján és napirendre tűzte alapvető kulturális követeléseinek megvalósítását: a fakultatív vallásoktatás bevezetését, az állami tankönyvmonopólium megteremtését, az általános iskola megerősítését.”

A legszentebb nemzeti hagyományok védelméről beszélnek, amikor a kötelező vallásoktatás mellett szavaztatják meg a vallásos hívőket — meg kell mondanunk — a lelki terror nem csekély mérvű felhasználásával. A magyar demokrácia élharcosai előtt is vannak legszentebb hagyományok, de ezek között ott szerepel az 1568-iki tordai országgyűlés emléke, ami ezzel a jelszóval: „A hit Isten ajándéka” törvénybe iktatta ebben az országban csaknem négy évszázaddal ezelőtt az ember lelkiismeret szabadságát. Mert értsük meg erről van most szó. Amit akkor a magyar protestánsizmus — akkor az jelentette a haladó szellemet — a fejlődés érdekében követelt, mi is azt követeljük ma, egy még általánosabb fejlődés érdekében. És ezen nem lehet fölényesen mosolyogni. Ha annak idején Galileit — amint akkor hirdették — a vallásos élet védelmében sikerült volna elhalgattatni, hogy az eszméi tovább ne terjedjenek, akkor a Föld még ma sem volna gömbölyű és nem forogna a saját tengelye körül. Meg kell értenünk tehát, hogy a fejlődés érdekében el kell háritani az akadályokat, a lelkiismereti szabadság útjából.

Városunkban is megkongatták a vészharangot a hit védelmére. Egy szülői értekezleten, amit a római katolikus egyház hívott össze, megismerhettük azokat az aggodalmakat, amiket szembehelyeznek a demokrácia

szóbanforgó követelményeivel. Az egyház képviselője leszögezte, hogy felesleges a szülőket újra megkérdezni, akarják-e vallás tanra taníttatni gyermekeiket, hiszen azok megkeresztelésekor már nyilatkoztak; ha akarták volna, keresztleletlenül is hagyhatták volna őket és akkor nem volnának kötelesek hittanra taníttatni gyermekeiket.

A demokrácia felfogása szerint a joghoz lehetőséget is kell adni, hogy az érvényesüljön. Pl.: ki merne volna a két háború között gyermekei jövőjéért a felelősséget vállalni itt ezen a földön, ahol a felekezetenkívüliség a gyermeket a legnagyobb üldöztetésnek tette volna ki. Elsősorban semmiféle iskola nem vette volna őket fel tanuló közé, később semmiféle állást nem nyarthettek volna. Akkoriban az első kérdés, amit egy álláskeresőhöz intéztek az volt: mi a vallása? Hogy tehát a jog érvényesülhessen, igenis szükséges, hogy a szabadság gondolata érvényesüljön és hitbeli felfogása senkit ne akadályozzon abban, hogy tehetsége és szorgalma szerint érvényesüljön a földi pályákon. Az igazi vallásosságot sérelem nem éri, mert senkit meg nem akadályoznak abban, hogy gyermekeinek vallásos nevelését ezután is biztosítsa.

Felesleges aggodalom arról beszélni, hogy a gyermekeknek a fakultatív vallásitanítás miatt nem lesz lehetősége arra, hogy Istenről és az ezzel összefüggő hitéletéről tudomást szerezzen. Hiszen mindenütt — ezen a gyűlésen is — azt hangoztatják, hogy Magyarország népe sokkal vallásosabb sem hogy hitéleti jogaiban megcsorbítottatni engedné magát. Dehát akkor mitől félnek? A jogai meglesznek és érvényesíteni is fogja azokat, mert erre a lehetőségeket a demokrácia megadja. De ne felejtjük el, hogy a demokrácia sem engedheti meg, hogy a hitélet védelmének ürügye alatt bárki

is csorbítsa a demokratikus jogokat. Igenis mi urak akarunk lenni a magunk portáján. Ebből pedig az következik, hogy a legszabadabb demokratikus fejlődésnek, a lelkiismereti szabadság tökéletesebb kiépítésével is lehetőséget biztosítsunk.

Meg kell értenünk azt is, hogy a demokrácia jelen követelménye nemcsak a szocialistáktól ered. Az Egyesült Államokban 170 évvel ezelőtt, tehát a modern szocializmus megszületése előtt, Franciaországban pedig a polgári forradalom után, 150 évvel ezelőtt történt meg ennek a kérdésnek a megoldása. Természetes, hogy szülőértekezleten elhangzott abbéli állítást, hogy a nyugati államokban a hitéleti kérdésnek ebbéli megoldása nem a demokrácia követelménye lett volna, hanem bizonyos liberális gondolkodásnak a következménye, mellebeszélésnek kell mondani. A szabadelvűség eszméje a polgári demokráciában gyökeredzett és a polgári demokrácia, — ha a népi uralomnak fejlettebb formája is — mégis csak demokrácia. Igenis a keresztény népeknek óriási számottevő többsége már megvalósította a nálunk csak most felszínre kerülő gondolatot

és nem volnánk méltó utódai a tordai országgyűlés törvényhozóinak, ha nem követelnénk, hogy végre nálunk is süssön ki az Isten napja és üzze el a múltból visszajáró, félhomályban kódorgó kísérteteket.

Végül következtetést szögezzük le: kár harangokat felrevernünk, mert a tűz veszélye nem fenyeget. Az Egyháznak a szülői értekezleten előkló képviselője, a jelenlevő szocialista gondolkozású hívek helyeslése mellett kijelentette, hogy az Egyház mindig beleilleszkedett az állam megfelelő társadalmi rendszerébe és ma is az a szándéka, hogy a demokrácia keretein kívül ne maradjon. Reméljük is, hogy ez így lesz.

Az egyház megmarad a hitélet vezetőjének, nem fenyegetőzik kulturharccal, amihez jelen esetben nincsen joga, de erre szükség sincsen. Ha őszintén és becsületesen támogatni fogja a demokráciát, akkor fogja igazán betölteni krisztusi küldetését. — Akkor hozzásegíti a társadalmat ahhoz, hogy a szocializmus segítségével megvalósíthatja, amit eddig még meg nem valósíthatott — a krisztusi gondolatot: „Szeresd felebarátodat, mint te magadat!”

A hadifoglyok hazaszállítása

Különbféle hírek vannak forgalomban, melyek arról beszélnek, hogy máris megindult valamennyi hadifogly hazaszállítása a Szovjetunióból, de csak azok jöhetnek, akiket „kiváltaknak”. A szállítási költségeket is a börtén tartóknak kell fizetni.

Ezek a hírek természetesen teljesen légből kapottak és csak arra jók, hogy egyes szélsőségesek kisebb-nagyobb összegeket csaljanak ki a falvak lakóitól „váltásdíj” vagy „szállítási költség” címen; vagy pedig arra, hogy a régi rendszer ittmaradt jövedelmei régalmaik piszkát szórják a magyar demokráciára.

De lássuk mi a tényállás a hadifoglyok hazaszállítása körül?

A békeszerződésnek van egy olyan pontja, amely a hadifoglyok hazaszállításáról rendelkezik, de ez összes hadifoglyok hazaszállítására csak akkor kerülhet sor, ha a magyar és a szovjet kormány előzetesen megállapítja a hazaszállítás módjait. A tárgyalásokra pedig eddig még nem került sor, de — megmondhatjuk — meglesz rövidesen.

Tehát néhány hónapon belül, miután a megállapodás a két kormány között megtörtént, valamennyi hadifogly haza fog térni. Ami pedig a hazaszállítási költségeket illeti, a békeszerződés arról is rendelkezik, hogy a költségeket annak az államnak a kormánya fedezi, amelyik államba a hadifoglyok hazatérnek.

Tehát személynként nem terhel senkit a hazaszállítási költség — ez csak családok és szélsőségek kitalálása. Ugyazintén koholmány az az állítás is, hogy „váltásdíjat” kell fizetni a hadifoglyokért.

Csepeli falujárók Nógrád-megye községeiben

A csepeli falujárók Nógrádmegyének több községét felkeresték, hogy gazdasági ujjazépítésükben műszaki és kulturális fejlődésükben segítségükre legyenek és azt a dorafésségükkel és munkájukkal mindenkör segítsék. Így felkeresték: Doborcsány, Nógrádkeve, Bencze, Szandaváralja, Szanda, Terény és Magyarándor községeket.

Feledés vagy akarat?

Az elmúlt számban rávilágitottunk a SP. ELBERGER ügy mielőbbi elintézésére, a Salgótarján mellette bányászati és munkásai ezután is a r r a k ó r i k az illetékes hatóságokat, hogy ezen ügyet minél előbb a nyilvánosság előtt tárgyalja le, mert emlékeztetjük, hogy volt már egyszer egy hasonló eset mikor bányászaink megmozdultak és oda, ahová kellett felvonultak, hogy rendet teremtsenek. Rendet is teremtettek!

Demokratikus gyermeknevelés Érsekvadkertben

Mátéffy Viktor méltóságos Úr az elmúlt 25 évben a rossz emlékü magyar parlamentet boldogította. Az intelligens képviselő kollégáitól megtanulta, hogy kell a templomban a hivatást ökölni, lónak és libának nevezni, ezenfelül azt is megtanulta, hogyan kell a parasztság gyermekeit úgy pofozni mint kőszőrös a kutyáját. Ezért egy ízben az érsekvadkerti parasztságról is törték a sekrestyéjébe és csak uram irgalmazza, kis híján sikerült menekülni a méltóságos úrnak. Sajnos az elmúlt rendszer dicsőrege legyen mondva szegény parasztságot megijesztették és utána bocsánatkérést erőszakoltak ki tőlük.

Az ember a demokráciában sem tagadja meg önmagát. Különböző szokásokból, méltóság, emberbaráti szeretetből f. év március 14-én a nagymise alatt mivel Fabián István és Temela Ignác iskolás ministránsok gyerekek meglepetésként ministrálás közben, a méltóságos Úr nagy kegyesen megragadta a két gyermek felét és egész brutális módon rángatni kezdte majd azt meguntva nekifogott a szokásos pofozásnak. Ugy hogy a gyermekek fülében saját valóságuk szerint 8 napon túl gyógyuló sebeket ejtett.

Figyelmébe ajánlanánk a vármegyei tanfelügyelőségnek eme demokratikus gyermeknevelést. Demokrácia lévén, ha gyermek is valaki és mellé paraszt, nem volna szabad megengedni, hogy az angyal gyermekei a levélzett képviselő Úr szórakozó eszközei lehessenek.

Gazdasági hírek

A szécsényi m. állami gazdasághoz iskolai növendékei március hó 14-én tartották meg az első félév ünnepélyes befejezését. Az „önképző gazdaság” ünnepélyes díszünnepélyt tartott, gazdasági műsorral, melyen megemlékeztek az első magyar március 15-ről, követendő példaképnek állítva a mostani ifjúság elé. Az elméleti tanulás után kezdődik a gyakorlati otthon és az iskolában is.

Sajnálatos tapasztalat Balassagyarmaton

Kedves olvasó ha végig méggy Balassagyarmat Fő útján egy kellemes hangú szent éneket éneklő vak bácsi mellett mész el, aki Istenben hitet, szeretetet emlegeti dalaiban. Mi kérjük, hogy akkor amikor „papjaink” nagyobb része a szószékéről politikai ugyancsak még máma is van ilyen szegény öreg bácsi, aki pont a könyörület, az Isteni szeretet dicsőítője és nem tőrdölnék vele és hagyják szánalmas helyzetében továbbra is szenvedni.

Jó lenne balassagyarmati papok, ha nem csak a politikai irányvonalat de már végre a szegény emberekkel is törődőnek Krisztus tanítása szerint.

Ingyenes penicillin-napok a salgótarjáni Nemigondozóban

A Népjóléti Minisztérium 1947. márc. 22-re összehívta Budapestre az ország nemibeteg gondozóinak vezető orvosait. Az értekezleten résztvett dr. Homoki László elvtárs is, a salgótarjáni nemibeteg gondozó vezető orvosa. Felkerestük őt, hogy számoljon be, milyen eredményekkel zárult az értekezlet?

A következőket mondotta: Fiatalkorunk elsődleges célul tűzte ki, hogy a rendelkezésünkre álló tudományos fegyvereket a nép széles rétegei egészségügyi helyzetének javítására harcba vesse és így a dolgozó erők munkabírását nemcsak az állam, hanem a család létfenntartására és boldogságára fordítsa.

A demokratikus államvezetés őrségi anyagi áldozatok árán, megelőzve minden más kulturális területet, egységesen az egész országra kiterjedő offenzívát indít az egyik népbetegség: a gonorrhoea (kankó, tripper) ellen.

Fegyverünk a penicillin-gyógyszer. Megkérdezzük az elvtársat, hogy honnan kap az állam olyan nagy mennyiségű penicillint, amely az egész országban meginduló akcióhoz szükséges?

Elmondja, hogy a Népjóléti Minisztérium Molnár Erik elvtárs vezetésével 9 milliárd egység penicillint szerzett be. Április első felében minden nemibeteg gondozó intézet megkapja a szükséges mennyiséget és április 12-én egyszerre az országban megtartjuk az első ingyenes penicillin-kúra napot. Azután minden szombaton penicillin nap lesz.

Kik részesülhetnek ebben az akcióban?

Elsősorban a szegénybetegek, akik semmilyen módon nem tudják a gyógyszer saját anyagi ereikből megszerezni. Szegénységi bizonyítvánnyal igazolják anyagi helyzetüket. Azután a

biztosító intézetek tagjai, akik beteglappal jelentkeznek a Nemibeteg gondozóban. Amennyiben a gyógyszerkészlet megengedi, azok is kezelésben részesülnek akik anyagilag tehetősebbek.

Miben áll a penicillin kúra?

A kúra nap reggelén fél 8-kor kapja a beteg az első injekciót. A nap folyamán még 5 injekciót kap, — estére befejeződik a kúra. Napközben a munkáját rendszeresen végezheti, csak természetesen az injekció beadásának időpontjában pontosan jelentkeznie kell az Egészségházban.

Milyen eredményeket ér el a penicillin-kezelés a kankó gyógyításában?

A gyógyulás annál biztosabb, minél hamarabb jelentkezik a beteg kezelésre. Az eddigi tapasztalatok azt bizonyítják, hogy 100 beteg közül egy nap alatt végzett kúrával 96 gyógyult meg. Ha tekintetbe vesszük, hogy az eddigi betegek kezelt kankót egy nap alatt meg tudjuk gyógyítani, azt hiszem nem túlzok, ha ezt a gyógykezelést csodálatosnak nevezem.

Az újságon keresztül felkérem az olvasókat is, hogy ennek az akciónak vigyék hírét minél szélesebb körben, mert az a célunk, hogy a kankót Nógrád vármegyében és az egész országban is megsemmisítsük.

A Nemibeteg gondozó Intézet felkészülve várja a gyógyulást kereső betegeket és megtesz érdekükben mindent.

Megköszönjük Homoki dr. elvtársnak beajánlását és örömeit. Adva-vöröslük a demokratikus egészségügyi kormányzat hadjáratát az egyik népbetegség: a kankó ellen. Kívánjuk, hogy a munka eredményes legyen és ezen felbuzdulva, a többi népbetegség ellen is induljon meg a megsemmisítő küzdelem.

Gerő Ernő miniszter beszél vasárnap 1 órakor a rádióban

Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter nyitja meg vasárnap délután 1 órakor a Magyar Rádió „Bányász felőráját” melyet a Központi Bányász Kulturális Bizottság rendez. Előadásának címe: „Harc 4000 vagon szénért”

A Bányász felőráján még a következők szerepelnek: Pachinger Gyula perccsel várja, Major Tamás és a vándorkörös.

A Bányász felőrája nemcsak a bányászok, hanem az egész magyar társadalomnak is szól. Hazánk ujjaépítésének a sikere 3 éves ipari, mezőgazdasági és kulturális tervnek

keresztülvitele, a magyar dolgozók életszínterének emelése a széntermelés fokozásától függ. E célok előmozdítását szolgálja a rádió a „Bányász felőrák” bevezetésével. A szak előadások mellett a mikrofon előtt meg fognak szólni a legkiválóbb bányamunkások és az ország legjobb művészei is.

Felhívjuk a bányavidékek társadalmi szervezetét, hogy közös rádióhallgatás megszervezésével tegyék lehetővé azt, hogy mindenki meghallgathassa Gerő Ernő beszédét, Harc 4000 vagon szénért.

Már megint...

Megírtuk egyszer, hogy Nagykelecsénypusztán Ruzsonyi László, Buttler báró kegyelmes ur hűséges intézője hogyan szabotálja a pusztát is: koka felállítását. Álláspontjából ma sem enged és megakadályozza a kántortartató letelepedését, nehogy az iskola megindulhasson Kelecsénypusztán.

Ruzsonyi intéző ur feleségében méltó páriára talált, valamint feleségének testvérében Etelkában, akik minduntalan próbálkoznak volt rabszolgáikat ijesztgetni azzal, hogy majd megfordul még ez a világ, hogy így lesz, meg úgy lesz magukkal. Hogy hogyan lenne, arról a jegyzőkönyvek már a rendőrségen fekszenek és ebben az ügyben kérjük a vizsgálat sürgős folytatását.

A mi megjegyezni valónk ehhez a következő:

Kedves Ruzsonyi ur! Önnek akár tetszik, akár nem, hogy az újságban ily dicsőregeesen szerepel, megüzenhetjük Önnek, hogy csak álmodjon szépeket, hogy mire fogja vinni azt már sejtjük de egyben biztos lehet, nem fogja tudni a csendőrt a családokra uszítani, a kakastollak árnyékában ön nem fog többé meghurcolni. — Hiába bosszankodik azon, hogy a volt cselédek és cselédasszonyok nem csókolnak kezét Önnek és a báró urnak, valamint nem köszönnek nagyméltósággal. Volt rá idő, amikor kutya módra lehajtott fővel, reszkető kezekkel köszöntek Önnek és bárójának „kezet csókolom”-ot és szerencsés, pá-

linkás jóregeelt, de ön akkor azt válaszolta „ne erőltessék magukat.”

Ne felejtse el tehát, hogy most a sokszor megalázott és megfélemlített szegény nép beszél, akik önt a front alatt megmentették, akiknek köszönheti, hogy ma él. Ha ön szerint nem is olyan nagy ez a nép, de oly parányos csak van, mint Petőfi Sándor mondta: hogy „méltóságok levett kálappal szóljanak hozzá”

Hadifogoly levél

Átvehető a szerkesztőségünkben. Hadifoglyok keresik hozzátartozóikat: Berta Kálmán Salgótarján, Nagyponyviszta Győrik János Kiss Pálnak Ballasgyarmat, Kistábor-u. 5.

Iskolai oktató táblák

A szalmatercsi, karancssági és a ságuifalusi iskolákban olyan táblák vannak kifüggesztve, ami nemcsak hogy demokráciánkat alássa, de főképpen rossz nevelő hatást gyakorol az iskolákban ülő diákokra, mert bizonyos fokig sajnálattal kell megállapítanunk, hogy ezek az oktató táblák 1938-ban születtek és élnek még ma is. Nem tudjuk, hogy nem-e az illető tanítók urak jóvoltából-e?

Salgótarjánban is megépítik a tanoncotthoni

Starjáni Iparmedence tanoncai megértették az elmúltban elhangzott ifjúsági munkatervnek a lényegét és így 26-án 12 zágyvápálfalvai üzemtanoncai megkezdtek a tanoncotthon megépítését, illetve átcsinálták a volt Pannónia szállóból. Szeretnénk ha a zágyvápálfalvai ifjak a tanoncok és a tanonciaként példaképpé válnának a szénmedence valamennyi tanonciájának és kívánjuk, hogy mind többen érezzék át az ifjúsági munkaterv fontosságát, hogy azzal országunk fejlődése és ifjúságunk kulturális előrehaladását szolgálják.

Miért nincs elegendő mezőgazdasági szerszám

A tél kimúlt, hosszú volt. A tavasz sürgösi a mezőgazdasági munkák azonnali megindítását. Ugy várjuk helyen való lenne a dolgozó parasztság részére ást, kapát, ekevasat elegendő mennyiségben kiutalni. Nem engedhet meg az, hogy alakítások üzésével a mezőgazdasági eszközöket igénylő parasztszámok idejében ne szerezhessék be az eszközöket.

Azonnali intézkedést kérünk, szabadítsák fel az ást, kapát, ekevas árusítását, ne csinálják azt a neveléses munkát, hogy a gyártelep környékén lakó parasztságnak Budapestről visszakerülő árukra kelljen várakozni, mert akkorára már régen elkészült a mezőgazdasági munkával.

Követeljük, hogy a gyártelep környékén levő vaskereskedés részére az igényelt mennyiségű árut közvetlen a gyár és pedig azonnal adja ki.

Tejszövetkezetet Salgótarjánban

A város nagy többsége kéri, hogy minél előbb valósítsa meg azt a rég óhajtott tejszövetkezetet, mert így elejét venné mindazoknak az egészségellen és házról, házra járó és betegséget okozó tejesasszonyoknak, akik üzleti nyereséget hajszolva vizezik a tejet és így szánatlan munkát ember és csapnak be, illetve felre vezetnek. Szeretnénk ha végre ezen minden dolgozó háziasasszony kívánsága teljesülne, annál is inkább mivel Salgótarján tejjelátása a környező falukból megfelelő szervezés útján elérhető is lenne.

Baglyasaljai Gyermekotthon

A baglyasaljai napközi otthon gyermekei nagy érdeklődés mellett, jól sikerült műsoros délutánt rendeztek. A 17. évi délután 5 órakor a kaszinó nagytermében. A harminc kis ovodás mindegyikének jutott szerep a kedves kis műsorban. Előadásra került „A manók bűnhődése” c. tündérváltó, kis törpékkel, tündérekkel. Utána következett egy kis leány aranyos versikéje. Majd egy kis jelenet két kis babával, kik biztos, ügyes fellépésükkel megnyerték a közönséget.

A műsor második része az apróságok március 15. iki ünnepélye volt. A Nemzeti Dal elmondása után sorra következett: egy párbeszéd, ügyes kis magyar lány tánc, egy kis fiú, aki a Fogolytábor című verset szavalta, egy bátor kis magyar fiú jól sikerült ének száma. Majd az utolsó jelenet, amint a kis magyar tisztelet a magyar és vörös lobogónak.

Nem lehet említés nélkül hagyni a kis konferenciát sem és azt a kis fiút, aki a vendégeket köszöntötte. Ők is biztos jelét adták annak, hogy a farsadhatatlan munka eredményt mutat.

A jól sikerült előadást közkíváncsra 22. évi megismételték. A szülő és nézők hálaán köszöntötték a gyermekeseg vezetőit: Lőrincz Józsefné ovónőt és Andó Ilonkát. Az érdeklődők, hogy a kis előadásunk ilyen jól sikerült.

Meghívó.

A MKP acélgári pártszervezete április 6. án, húsvét vasárnap este 8 órai kezdettel, a Petőfi kulturgárda közreműködésével, előadásai egybekötött nagy húsvéti bált rendez az olvasóegylet termében, melyre városunk minden dolgozóját pártra való tekintet nélkül ezúton szeretettel meghívjuk.

Zenét a közkedvelt Szűke Fluk zenekara és az acélgári MaDISz jazzzenekara szolgáltatja. Szépségverseny, szarpenin konfetti csata.

Belepdíj 3 forint. Mindenki az érkezése sorrendjében foglalhatja el ülőhelyét. Tánc reggelig.

Felülfizetéseket ut zászlónk megvételére közönséggel fogadjunk és hirlapilag nyugtázzunk.

Megállapították a só árát

A pénzügyminiszter a Magyar Közlöny 18. i. számában megjelent rendeletével újra megállapította a só nagykereskedői logyasztói árát. Jövedéki alapár 100 kg ként: finom és só 300 forint, őrlött és só 260 forint, darabos és törmelék só 165 forint, ipari só 60 forint, hulladék só 40 forint.

Előfizetőinkhez

Március hó végével azoknak az előfizetőnek, akik a „Munkás Szó”-ra csupán negyedévre fizettek elő, lejárt.

Kérjük előfizetőinket, hogy előfizetésüket újítsák meg. Postatakarékpénztári csekk száma 19 718.

Az állatvásárlás újabb megkönnyítése.

Már írtunk arról, hogy a Gazdasági Főtanács kétmillió forintot hitelkeretet engedélyezett a földművelésügyi miniszterium részére állatvásárlási hitelakció lebonyolítására.

Az ujonnan földhözjuttatottak alig, vagy egyeneszámú számmal jelentkeztek állatvásárlásra azért, mert nem áll rendelkezésükre az akcióban való részvételhez szükséges és előre lefizetendő egyenlő vételár összege.

Az ujonnan földhözjuttatottak Országos Szövetségének országos ve-

zetősége hosszú utáni járassal elérte, hogy a földművelésügyi miniszterium eltekint az ujonnan földhözjuttatottaknál a vételár egyenlő részének a befizetéséről. Az ujonnan földhözjuttatottak tehát csak az egy évre szóló 4 százalékos biztosítási díjat és a vasúti szállításhoz szükséges összeget tartoznak a rendelethez megállapított módon befizetni. A rendelet előírja, hogy kizárólag az ujonnan földhözjuttatottak igénylése elégitendő ki és igényléseik elbírálásánál részt vesznek a MSZK, FOK és UFOSZ vármegyei ki- rendeltségei, illetve szervei.

Cégtábla illeték leszállítás

A kisiparosok tulajdonos cégtábla illetékének leszállítására pártunk vezetősége illetékes helyen eljár.

Szabad a hagyma forgalma

A Közellátásügyi Miniszterium 100 400—1947. számú rendeletével a hagyma szállítását és felhasználását teljesen szabaddá tette.

Felhívás

A dolgozók gimnáziumának és polgári iskolájának alsó osztályai az elsőől kezdve fokozatosan megszűnnek és helyettük az általános iskola osztályai nyílnak meg.

Mivel még sokan vannak, akik nem használták ki a rövidített idő és ingyenes dolgozók polgári iskolájának elvégzésére nyújtott alkalmat és kedvezményt, felhívom mindazokat, akik a népiskola VI. vagy felsőbb osztályait elvéggezték és a további tanulás után még polgári iskolai bizonyítványt is szeretni akarnak, iratkozzanak be a most április 1-én megnyitott és a polgári iskola III. és IV. osztályába szülő felvételre előkészítő tanfolyamra. A tanfolyam július végéig tart. Csak leg- alább 10 jelentkező esetében nyílik meg.

Órái hétfőn, szerdán és pénteken d. u. 4—8-ig lesznek. Költése havonta és fejenként 24—30 forint.

Bővebbet az iskola igazgatójánál, polgári iskola I. emelet, balra.

Csécse is „segítik” a falujárók munkáját?

Falujáró csoportok meglátogatták többek között Csécse községet is. Mikor hozzá akartak fogni áldozatos országépítő munkájukhoz, megjelent a maiom tulajdonos és azt minden eszközzel ellenezte és több ízben azt talán csak azért, mert Kommunista falujárók jelentek meg a faluban, előjártatta azt, hogy ő majd saját maga fogja a falujárók munkáját elvégezteni. Figyelmeztetjük a csécsei molemtulajdonost, hogy amennyiben rövid időn belül nem tesz intézkedést az említett munkának a megkezdésére, demokrácia ellenes magatartásnak fogjuk azt minősíteni, mivel meggátolta országunk magasabb célját végző falujáró csoportok munkáját.

Újabb bizonyíték a salgótarjáni üvegyár élni- akarásáról

Megindult a 4. es kemence és így 350 embernek adott kenyeret. Az a tény, ami a kemence működésével kapcsolatban az ország ujjaépítésénél, számít méltóképpen állítja a salgótarjáni üvegyár üzemi bizottságának áldozat- készségét a többi gyárak basonállásu vezetői elő, m e r t megmutatták, hogy a n é m e t e k által elrabolt, tönkretett gyárat és most a 4. es kemencét fölépítették, üzembe helyezték és így életlehetőséget biztosítottak pár száz családnak.

Miért nem tudott meg- alakulni Nógrádkövesden a FÉKOSZ?

Megalakuló közgyűlést tartotta volna a nógrádkövesdi FÉKOSZ, amikor a tanító az iskola udvarában nem engedte meg a megalakuló közgyűlés megtartását. Nem tudjuk, hogy milyen célzattal tette ezt akkor, amikor, mint tanítónak okvetlenül tudnia kell azt, hogy végeredményben mi az a FÉKOSZ, kinek a szolgálatába van állítva s milyen munkát végez. Kedves tanító Ur amikor Önhöz szólunk arra kériük, hogy amennyiben nem tudná a FÉKOSZ irányvonalát és annak törekvéseit forduljon a FÉKOSZ megyei vezetőséghez és az bizonyára informálni fogja. Öt és biztosan bízzuk azt, hogy következő alkalommal, mint jó demokrata tanító a megalakuló közgyűlést nem csak hogy meg nem akadályozza, hanem segíteni is fogja.

Szini előadás Mátraverebélyen

Mátraverebély segélyhelyi felszólítására a község öregjei és fiataljai együttesen jól sikerült szineloadást rendeztek. Szineloadás megrendezésével kapcsolatban meg kell, hogy említsük Dr. Megyeri Jánost és Z. Kormos Jánor munkáját, akik farsadatot nem ismerve szolgálatába állította tudását és szorgalmát.

Égi sugalatra gabona kiutalás?

Nógrádvármegye parasztságának figyelmébe ajánljuk, hogy a Közellátásügyi Miniszter Ur 184583/1946 sz. leiratát, melyben a halasszágymetri MSZK val kerölve Szügyi Kovács László égiugalelos paraszt és elődnyuzó képviselőnek 7 q búzát, 15 q rozst és 7 q árptól utalt ki. Ezt a hatalmas mennyiséget a képviselő Ur Terény község MSZK raklárából szál- litotta el. Úgyanakkor a terényi, de azt hisszük velük együtt az egész nógrádmegyei parasztság új és régi gazdái nevében tiltakozunk akkor, ha felhívjuk az illetékes hatóságok figyelmét vizsgálja felül, hogyan történt, hogy amíg a megye gazdái sem kenyér sem vetőgabonához nem juthatnak vagy esetleg csak csekély mennyiséghez, ami koránt sem elegendi ki a gazdák igényeit, addig az 500 holdas birtokba reménykedő képviselő urnak kb. 5 község vetőmag mennyiségét utalják ki. Tiltakozunk és követeljük, azonnal vizsgálják ki az ügyet és ha jut a 100 holdas birtokos uraknak ilyen mennyiségű gabona, ilyen címen, de haladéktalanul indítsák meg a megyében a gazdák részére a vetőmag akciót olyan mértékben, hogy fejkvótájuk egyenlő legyen Szügyi Kovács László képviselő uréval.

Emeljék fel a dohány beváltási árát

Miután a magyar dohánynak külföldi és belföldi piacon jó keletje van, nem tartható fenn az a helyzet, hogy a gazdák nagyrésze a dohány termelésével kapcsolatban csak munkája értékét kapja meg. Ezért a miskolci Földművelésügyi Tanács felterjesztésben kérte az illetékes kormánytényezőket a dohány beváltási árának, a termelési költség figyelembevételével oly módon való megállapítására, hogy a kertész is megtalalhasa számítását és így kedve legyen a dohány- termeléshez.

Népi demokráciát akarunk!

Szécsény község a romok városa

A téglagyárak és két cserépgyára mégsem működik, pedig egyetlen szükség volna úgy a téglára, mint a cserépre. Ujjáépítés terén az egész járásnak Felszólítjuk mi munkások a szabotáló urakat, hogy amennyiben gyárakat nem bocsátják üzembe kész állapotban az ország ujjaépítése érdekében, kénytelenek leszünk saját kezünk által fölépített és rendbehozott gyárakat az ország ujjaépítése és demokráciánk javára beállítani.

Honvédnap Salgótarjában

Március 24. én már az esti órákban megkezdődött az a nagyszabású ünnepség, amit a tarjáni honvédek rendeztek. Az esti zenés takarodó, faklyás fölvonulás bizonyította az elkövetkezendő nap demokratikus honvédek kimagasló ünnepélyét. Másnap reggel zenés ébresztő után fölvonultak honvédek a Főterre, hogy fölvas-ák azt a zászlót, amit a város képviselő testülete ajándékozott ezen honvédnapra. Impozáns látvány volt mikor tábori mise után felválták a zászlót. Az ünnepély díszbemutatóval ért véget. Délután sportbemutató volt az SBTC pályán, este az Olvasóegylet dísztermében Petőfi est keretében fejezték be honvédek zászlóavatóval egybekötött ünnepélyüket.

Ügyvéd vagy ügynök?

Salgótarján egyik külső utcájában ballatlan nyereséggel vezeti félre a hadifogságban levők hozzátartozóit egy illető ur, aki fényképet is kér igazoltat, ígér fűt fűt és hazahozatja a foglyokat csak egy kis „borraváló” szükséges. Ez a borraváló 30—40 forint esetenként.

A SZABAD NÉP rámutatott ezen cselási manőverre és kihangsúlyozta ennek alvilági mivoltját.

Mi felkérjük az illetékes hatóságok figyelmét, hogy hasson oda, ha kell sültön is oda és ne tölje meg azt, hogy ártatlan szülőket és hozzátartozókat kizsákmányoljanak és utolsó fillereiktől is megfosztanak.

Forgách-telep és a leleményesség

Tudomásunkra jutott, hogy egy Forgáchi urak és urnők őszinte akas raltal és segíteni akarással „küzdnek” azon, hogy ismerős társaiknak, hécipót, sárcipót és egyéb csehszlovák eredetű árut hozzanak. Mi kérjük az illetékes hatóságokat, hogy „segítsenek” ezen udvarias és áldozatkész embereknek munkájuk gyümölcseinek elérésében, hogy mindannyian az illetők elérhesék a talán nem remélt céljukat a nekik kijáró börtönt!

Gondoskodjanak a mezőgazdasági ellátatlanokról

Az elmúlt gazdasági év igen gyenge terméseredménye következtében nagyon sok gazdaságnál nem- hogy beszolgáltatásra jutna, de magának a családnak sincs és nem maradt ennivalója; nem beszélve a vetőmag- szükségletéről. A miskolci Földművelésügyi Tanács adatokkal alátámasztott felterjesztésben kérte az illetékes kormánytényezőket az ellátatlan gazdaságok helyzetének kivizsgálására és az érintett családok ellátásának biztosítására. Különösen nehéz a helyzetük e tekintetben is az új földhözjuttatottaknak, akiknél kenyéradagjukon kívül igen sok esetben a tavaszi vetőmag is hiányzik.

Zagyvapálfalvai hírek

Zagyvapálfalvai MNDSz nem rég alakult meg és már most tagjainak létszámából is kilődik, hogy a pálfalvai üveggyár demokratikus asszonyai megértik demokráciánk hívó szavát és akként is cselekednek. 22-en is egy jól sikerült tea-estét rendeztek, aminek a bevételét kulturális célokra használják fel.

Programjuknak egyik fő célja, hogy gyermekeiknek létesítsenek a telep gyermekeinek kulturális és egészségügyi nevelése céljából.

Felhívjuk az illetékes utrendészeti köregek figyelmét, hogy a zagyvapálfalvai községhez tartozó országúti hidat javítsák meg és főképpen a hid előtt lévő nagy utibengert távolítsák el, mert a nevezett hid keresztibe van csinálva az úttesten, ami arra jövő gépjárművek vezetőit a hid előtt komoly problémák elé állítja. A napokban is nem kis hiba volt egy nagyszabású szerencsétlenségnek. Nem tudjuk, hogy vajon ki vállalja a felelősséget akkor ha halálos karambol történik a hid rossz megépítése végett.

Történelemben is ritkán észlelt helyzet uralkodik Liskó-pusztán

240 lakója van a kis pusztának. A községnek több mint a fele beteg és a község lakói többszöri kérésre tudnak orvost kapni két év óta. Mivel a körorvos urak, hogy bándéklalul keresse föl Liskó-pusztát, újonnan földhözjutottait és bizonyítsa be demokratikus orvosi mivoltját, mert föltételezzük, hogy komoly betegek is vannak a pusztán.

Szandaváralja

Ezt a falut is mint legtöbb falut az elmúlt rendszerben elhanyagolták és csak eszközöknek használták fel az ott székülő földesurak. Eppen ezért tekintettel a váraljak nehéz anyagi helyzeteire jó lenne hogyha az orvos egy egyszerű vizitert nem kérne 30-40 forintot, mert úgy tudjuk, hogy akkor amikor egy városi orvosnak a költségei fedezésére sincs több elírányozva, miért kérnek éppen a váraljaktól ilyen magas összeget még a legcsekélyebb vizsgálatokért is. Kérnek még a váraljakat, tekintettel arra, hogy közmunka kötelezettségeik vannak a községnek, esetleg saját községeikben végezhesék el, hogy így is ahhoz a kevés pénzhez hozzájussanak.

Bányaszerencsétlenség Kazáron

Tözsér Lajos bányász elvtárs légakna bajtásnál munkába akart szállni, amikor is különös szerencsétlenség folytán a 45 m-es légaknába lehúzabott és ott leérve szörnyet halt. Szerencsétlenségének kivizsgálására a nyomozást megindították, hogy szerencsétlenségért terhel-e valakit a felelősség?

Március 21 az első tavaszi nap

Nagyon sokan vártuk az első tavaszi nap eljöttét, mert ruháinkból, cipőinkből kifogyva álmódóva gondoltunk az első tavaszi napra, amikor boldogan tölthetjük el szabad időnket, a tavasz élető sugarainak élvezésében. Felszabadulásunk immár harmadik szabad tavaszát értük meg. Országunk újjáépítését a mindenkor tavasz ébredés látkadatián ambícióval kezdtük és folytassuk ma is, mindaddig míg országunk érdeke azt megkívánja, demokratikus törvényeink azt előírják. Mind-

ezeket a tavaszi hangokat kétségen kívül bebizonyították a magyar dolgozók nagy tömegei. Eppen ezért kérjük, hogy még azok akik az ország újjáépítését és annak előrehaladásában kevés munkájukkal vettek részt fokozottabban és mindenekelőtt őszinte kommunista szorgalommal vegyék ki részüket, hogy az elkövetkezendő másik tavasz első napja megérdemeitlen nyugtázhassa szorgalmuknak gyümölcsöt.

Hirdetmény

Ertesülés szerint a román hatóságok a zár alá vett magyar vagyonok feloldását határozta el. Ezért a Magyar Miniszterelnökség felhívja mindazokat akiknek javait (ingó, vagy ingatlan vagyonát) románian a román hatóságok (Casa de Administrare si Supraveghere a Banarilor Inamice, magyarul: Ellenőrzéses javakat felügyelő és kezelő hivatal, röviden: Casbi) bármely címen lefoglalták és a mai napig javaik felletti rendelkezési jogukat nem kapták vissza, saját érdekükben a következő adatokat tartalmazó bejelentést tegyék meg a Magyar Miniszterelnökséghez, a Romániai Magyar Javak Bizottsághoz (Címe: Miniszterelnökség, Parlament épület felmelet.)

1. A vagyon tulajdonosának neve, foglalkozása, jelenlegi pontos lakhelye, Romániában melletti meddig és hol volt lakhelye, állampolgársága.

2. A lefoglalt ingó, vagy ingatlan vagyon leírása, a) az ingatlan a) annak pontos lakvási helye, (megye, járás, város, község) m i n d s e g e: ház, telek, mezőgazdasági ingatlan stb. területének nagysága, m i v e l e s i á g r a (szántó, erdő, stb.) a z i n g a t l a n v a g y o n h o z z á v e t ő l e g e s é r t é k e f o r i n t b a n, l e u b e n, b) i n g ó v a g y o n n a l: a t á r o l á s i h e l y m e g i e l ő l e s e (megye, járás, község) annak minősége és mennyisége (pl. két szoba butor, gazdasági felszerelés, állatok számszerint, stb.) a vagyon hozzávetőleges értéke forintban, leuben.

3. A vagyon mikor, mely hatóság által, milyen címen vétetett zár alá.

4. Telt-e a tulajdonos lefoglalt vagyonának felszabadítása iránt intézkedéseket, hogyan, hol, mikor, mely hatóságaál?

Salgótarján, 1947 március 21.

Blánár Sándor
polgármester

Nagy károkat okoz az Ipoly

A tavaszi olvadás okozta áradás elöntötte Ipoly völgyében fekvő szántóföldeket. A már most beköszöntő tavaszi felmelegedés csak részben járul a víz lepadásához és így a tavaszi szántásokat megkezdeni nem tudják, ami a vetést akadályozza.

Gazdapanaszok és kívánságok

Változatlanul sok a panasz és nyugtalanság a különböző beszolgáltatások, a mai árrendszer és ezzel kapcsolatosan a ruhátlanság, lábbeli hiány miatt. Igazságos és a terményárakhoz mért árrevisziót sürget a gazdaközösség. Rendkívül sürős volna az erőtakaromány és tavaszi vetőmag biztosítása. Kérjük, a gyenge terméseredményre tekintettel, a folyó évi termés betakarítását, adófizetési halasztás engedélyezését. Kérjük továbbá a fuvarosoknál, cigányoknál és az ipari vállalatoknál lévő kunca lovaknak herélt lovakkal kicserélni, hogy azok a tenyésztés szolgálatába állíthatók legyenek. Rendkívül terhes a megállapított tenyészállatdíj, amelyet csak nagy nehézségek között tudnak megfizetni. Kérjük a hosszú lejáratú és olcsó kamatozású

kölcsönök mielőbbi folyósítását, az ige állatok és gazdasági felszerelések pótlására. A miskolci Gazdakamara minden esetben az illetékes kormánytényezők elé tárta a gazdapanaszokat megfelelő indoklással kérte a sürős intézkedések megtételét.

Pályázati hirdetmény

A rk. Olvasókör elnöksége pályázatot hirdet a Kör kezelői állására. A feltételek az ügyvezetői Fő u. 73 alatt tudhatók meg. Az állás 1947. május 1-én kerül betöltésre. Pályázati határidő: 1947. április 10. és 12 óra. A pályázati kérvényeket a Kör Elnöksége címére, Fő u. 73 alá kell benyújtani.

Elnökség.

SPORT

SBTC—VSE bajnoki labdarugó mérkőzés volt az SBTC pályán. Szép időben következésképpen álltak fel a csapatok VSE: Steinbauer I. Mór, Babi, Jónás, Steinbauer II., Kóbi, Hulman, Basti, Löbli, Subert, Velki.

SBTC: Oáh, Kiss, Gaspar, Manasz, Kanyó, Bognár, Axman, Kovács, Szabó, Lückó, Bányik.

Jó találon helyenként szép játék alakult ki. SBTC ötletes adogatással folytán már az első percben megszerzi a helyi csapat a vezetést. A játék későbbi folyamán komoly ellenfélnek bizonyult a váciak védelme, amikor is sorra szerelték le az SBTC csatáraitak támadásait. A mérkőzés végén kibontakozott SBTC magasabb tudása és így végeredményben 5:0 arányban győzött az SBTC.

Új sport hazánkban

Hazánkban ezidáig ismeretlen volt a röplabda, eredeti nevén a Volley-ball. Az elmúlt év nyarán néhány lelkes utörő elhatározta, hogy hazánkba is meghonosítja ezt a sportot. E sportág bevezetésével megszületett a tömegsport legfontosabb gyakorlati eszköze. A röplabdát nemre és korra való tekintet nélkül bárki űzheti, játékszabályai egyszerűek, ezenfelül egy hálón, egy 30 kg. súlyú labdán és egy 9x18 m. nagyságú játéktérrel kívül egyéb felszerelést nem igényel. Egyes külföldi országokban nemzeti sporttá vált. E sportág egyszerűségét mutatja az, hogy Budapesten két hónap alatt közel 100 csapat részvételével indítottak el bajnokságot, s ma már az ország különböző vidékein is űzik ezt a sportot. A röplabda csapathoz mindössze 6 játékos szükséges és mégis izgalmas és érdekes. A Szakszervezeti Tanács felhívott minden üzemet, hogy röplabda csapatokat alakítsanak és pályákat építsenek. A rendőrség napiparancsban mutatott rá a röplabda csapatok alakításának fontosságára. A röplabda tehát elindult hazánkban is hódító útiára. Minden kérdésben (szabálykönyv megküldése, háló és labdabeszerezés, stb.) a Magyar Röplabda Szövetség (Bpest, VIII. Fiumei-u. 4.) készséggel áll rendelkezésére az érdeklődőknek.

SAKK

1. feladvány.

Balázs József Salgótarján.

— Eredeti —

Világos: Kg6, Ve2, Ba5, Bb1, Fa1, Fg2, Hb4, Hg4. Gyalog: g3, b5 (10) Sötét: Ke5, Vb5, Bb2, Fa7, Fb1. Gyalog: c6, d6, d4, e6, g5, h6. (11) Világos indul és 2 lépésbe mattot ad. Megfejtési határidő 3 hét. Megfejtése 5 pont.

Salgótarján 1947 évi egyénibajnokság megkezdődik, benevezni lehet minden sakkozókészítely veze díjénél.

Párthírek

Február 23-iki számunkban megjelent „Ipartestületi választások” címmel elíratott cikket helytelennek tartjuk a munkásugság érdekében és a jövőben ilyen cikkek nem fognak megjelenni.

Megeye bizottság.

Járási és városi MKP vezetőség.

Pártnap előadók névsora:

1947. április 1-én.

Délután 2 órakor Gépgyár: Bolvári József.

Délután 5 órakor Forgács: Treszkony Anna.

Délután 6 órakor Salgó: Hárskúti József, Acélgár: Vukovári Gábor, Városháza: Mesterházi Lajosné, Üveggyár: Hovanyecz Béla, Bányakazinc: Rusznyák Lajos, Somlyó: Földi István, Vasút: Sztankovics István.

1947. április 5-én.

Délután 1/2 2 órakor Bányakazinc: Molnár Lajos.

Szerkesztői üzenetek

Üzenünk Tóth József Balassagyarmat Városháza címre, hogy kézirátat felhasználjuk és kérjük, hogy a továbbiakban is keressen fel sorait.

Ígyabb Badicz Pál Miskolc Üzenjük, hogy rejtélye öltetés, de verse irántának elmosódottsága véget nem közhethető. Kérjük, hogy a jövőben kézirátait lehetőleg géppel sziveskedjen megírni.

Szentgyörgyi István szolgátiári lakos elvtársunknak üzenjük, hogy jelentkezzen szerkesztőségünkben munkájának átvétele végett.

Fuggert Ferenc Balassagyarmat, üzenjük, hogy vonatkozó levelünket címére megküldtük, de a posta visszaküldte, mivel lakhelyéről elköltözött.

Mindennapos étkeztetés mellett megbízható uszaghiordót felvesszünk.

Házassági rovat

Jó megjelenésű, 26 éves, értelmiségi állásban levő, elegánsnak mondott fiatalember ismeretségi hiányában ezúton keresi egy hozzá illő művelt kislány ismeretséget.

34 éves özvegyember ezúton szeretné megtalálni egy hozzá illő özvegyasszony vagy sajátbíráján kívül esetleg asszony ismeretséget házasság céljából. Biztos írás jellegre a kiadóra.

3 természetbarát kislány hozzá illő 3 ifjú turistát keres természetjárás társnak. Cím a kiadóra.

Vagyonnai rendelkező 46 éves önálló iparos ember vagyok. Az elmúlt háború viszonyaitól után most vagyok abban a helyzetben, hogy keresem ezen az úton egy hozzá illő házias hölgy ismeretséget. „Jó élet és vigalom” jellegre.

Felhívás

Felhívom azt a becsületes megtalálót, aki 26. évi este érkezé Budapest Salgótarjáni vonat külsőpályaudvaron való átszállásán elvesztett oktatást és a benne levő művészeti gépet megtalálta, a Munkás szó szerkesztőségébe adnia le jutalom ellenében.

„MUNKÁS SZÓ”

demokratikus hetilap.

Felelős szerkesztő: dr. VASS GYULA

Felelős kiadó: HOVANECH BÉLA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-u. 45

Kéziratok erre a címre küldendők.

Postatakarék csekkszám 19 718

Nyomatott Vég Kálmán könyvnyomdájában Salgótarján, Fő-utca 66.